Łódź, dnia 16 kwietnia 2026 r.

dr hab. Marcin Feltynowski, prof. UŁ
Katedra Gospodarki Samorządu Terytorialnego
Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny
Uniwersytet Łódzki

RECENZJA
rozprawy doktorskiej mgr Alicji Kozak pt. „Ekonomiczna rezyliencja miast inteligentnych w latach 2018-2024 na przykładach wybranych miast Unii Europejskiej"
napisanej pod kierunkiem
prof. dr hab. Bogusławy Drelich-Skulskiej

1. Podstawa opracowania recenzji oraz uwagi ogólne

Recenzja została sporządzona na podstawie umowy z Uniwersytetem Ekonomicznym we Wrocławiu, reprezentowanym przez prof. dra hab. Andrzeja Graczyka, Dziekana Wydziału Ekonomii i Finansów. Przygotowanie recenzji oparte jest na ocenie wymogów jakie powinna spełniać rozprawa doktorska, które zawarte są w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668 z późniejszymi zmianami). Wskazane kryteria merytoryczne, uzasadniające nadanie stopnia doktora, stanowią podstawę przygotowania recenzji. Podstawę faktyczną do celów przygotowania recenzji stanowi rozprawa doktorska przekazana przez Radę Naukową Dyscypliny Ekonomia i Finanse Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu drogą elektroniczną.

Recenzowana praca Pani mgr Alicji Kozak została przygotowana pod kierunkiem Pani prof. dr hab. Bogusławy Drelich-Skulskiej na Wydziale Ekonomii i Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Rozprawa liczy 429 stron z czego 337 stron to tekst rozprawy doktorskiej. Składa się z pięciu rozdziałów

rozprawy, które dodatkowo opatrzone zostały wstępem i zakończeniem. Dopełnieniem zasadniczej części pracy jest spis literatury wraz z innymi źródłami, w tym aktami prawnymi, raportami, zbiorami danych organizacji międzynarodowych oraz netografią. Ważną część stanowią spisy rzeczy (tabele, rysunki, wykresy, równania) oraz załączniki, które dopełniają główną część rozprawy doktorskiej. Bibliografia składa się z imponującej liczby 493 pozycji literaturowych, dopełnianych przez 208 elementów zaliczonych do podzbiorów: aktów prawnych, raportów danych organizacji międzynarodowych i stron internetowych. Spisy rzeczy obejmują 50 tabel, 16 rysunków, 24 wykresy, 6 równań oraz 13 załączników.

Przedstawiona rozprawa doktorska wpisuje się w dyscyplinę ekonomia i finanse, koncentrując się na funkcjonowaniu i rozwoju współczesnych miast w warunkach narastającej zmienności otoczenia. W pracy podkreślono, że miasta są kluczowymi węzłami procesów gospodarczych, w których materializują się globalne megatrendy o charakterze ekonomicznym, społecznym i technologicznym. Analiza tych procesów wymaga zastosowania aparatu pojęciowego ekonomii. Centralnym elementem rozprawy jest ekonomiczna rezyliencja miejska, która dotyczy zdolności gospodarek miejskich do utrzymania aktywności ekonomicznej i funkcjonowania w warunkach zakłóceń. Tak ujęta rezyliencja jest kategorią o charakterze ekonomicznym, związaną z alokacją zasobów oraz długookresową stabilnością rozwojową. Praca eksploruje również wpływ szoków egzogenicznych (kryzysy zdrowotne, energetyczne czy geopolityczne) na zmiany aktywności gospodarczej, co wprost odwołuje się do analizy cykli koniunkturalnych i teorii niepewności w ekonomii. Podjęta tematyka łączy się z analizą kapitałów niematerialnych, które w literaturze ekonomii odgrywają rosnącą rolę jako czynniki rozwoju i odporności lokalnych społeczeństw. Tym samym praca lokuje się w głównym nurcie badań ekonomicznych nad funkcjonowaniem gospodarek miejskich i ich zdolności do reagowania na zmieniające się warunki otoczenia.

2. Ocena koncepcji pracy doktorskiej – cele pracy, pytania badawcze oraz podstawy teoretyczne

Koncepcja rozprawy doktorskiej jest spójna, klarowna oraz dobrze osadzona w aktualnych uwarunkowaniach rozwoju współczesnych miast oraz gospodarek miejskich. Jest to wprost uzasadnione perspektywą analiz przypadającą na lata 2018-

2024, gdzie pierwszy rok stanowi punkt bazowy wszystkich analiz podejmowanych przez Doktorantkę. Autorka w sposób logiczny wychodzi od prezentacji bazy teoretycznej współczesnych miast XXI wieku. W przypadku pierwszej części pracy narracja prowadzona jest przez Autorkę w oparciu o zasadę od ogółu do szczegółu zaczynając od prezentacji problematyki urbanizacji, by w konsekwencji przejść, do wskazanych w tytule rozdziału pierwszego, przemian zachodzących w miastach XXI wieku. Zakończenie tej części pracy wprowadza czytelnika do problematyki miasta inteligentnego. Rozdział pierwszy pełni funkcję podbudowy teoretyczno-poznawczej, w którym miasto traktowane jest jako dynamiczny system społeczno-ekonomiczny osadzony w realiach industrializacji, postindustrializacji oraz nowej gospodarki.

Drugi rozdział stanowi kontynuację rozważań teoretycznych, gdzie Autorka prowadzi dyskurs naukowy związany z systematyczną analizą rezyliencji miejskiej oraz ekonomiczną rezyliencją miejską, co stanowi podbudowę w zakresie kluczowych pojęć, niezbędnych do kreowania dalszych rozważań i badań. Kroki w zakresie teoretycznego wyjaśniania pojęć prowadzi poprzez ogólną interpretację rezyliencji, poprzez jej ekonomiczny wymiar, by wskazać jej istotę z uwzględnieniem specyfiki miast inteligentnych. W rozdziale trzecim logika wywodu zostaje przeniesiona na grunt związany z prezentacją wykorzystywanych metod pomiaru poprzez krytyczną analizę istniejących podejść oraz autorską klasyfikację wskaźników ekonomicznej rezyliencji. Rozdział czwarty stanowi prezentację hybrydowego podejścia poprzez prezentację finalnego podejścia metodologicznego zastosowanego w rozprawie oraz empiryczne wskazanie ścieżek doboru miast inteligentnych. Całość teoretycznej struktury pracy wpisuje się w przyjętą koncepcję badawczą i świadczy o wysokiej dojrzałości Autorki w zakresie wykorzystania podstaw teoretycznych w toku przygotowania rozprawy doktorskiej.

Autorka w teoretycznych rozważaniach nie ogranicza się do prostego referowania dorobku literatury, lecz dokonuje jego systematyzacji i krytycznej analizy. Trafnie podkreślone zostały różnice pomiędzy rezyliencją, stabilnością i krótkookresową odpornością, co ma kluczowe znaczenie dla prowadzonych w ramach rozprawy analiz empirycznych. W tym miejscu należy wskazać, że umiejscowienie koncepcji ekonomicznej rezyliencji w kontekście miast inteligentnych stanowi istotny wkład teoretyczny pracy. Autorka słusznie podkreśla rolę kapitałów niematerialnych oraz warstwy cyfrowej. Podstawy teoretyczne zostały spójnie powiązane z dalszymi etapami pracy, w szczególności z konstrukcją ram analitycznych i metodologii badania.

W efekcie warstwa teoretyczna tworzy solidny fundament dla całej rozprawy doktorskiej.

Cele pracy zostały sformułowane w sposób jednoznaczny, kompletny i logicznie powiązany z przedstawionym problemem badawczym. Cel główny określa intencję zdiagnozowania przebiegu oraz zróżnicowania ekonomicznej rezyliencji miejskiej w miastach inteligentnych Unii Europejskiej w ujęciu czasowym. Jego dekompozycja opiera się na trzech grupach celów szczegółowych, o charakterze: teoretyczno-poznawczym (3 cele szczegółowe); metodycznym (2 cele) oraz empirycznym (1 cel). Cele szczegółowe w ten sposób tworzą spójną sekwencję działań badawczych, podejmowanych przez Autorkę. Ich układ dobrze odzwierciedla logikę postępowania naukowego, od konceptualizacji, przez pomiar, aż po interpretację wyników. Cele nie dublują się, lecz wzajemnie się uzupełniają i prowadzą do realizacji celu głównego, co w szczególności realizowane jest poprzez osiągnięcie celu szóstego – empirycznego. Sformułowane pytanie badawcze przyjmuje kształt przekształconego w formę pytającą tytułu pracy, co z perspektywy metodologicznej należy uznać za właściwe podejście badawcze. Pytanie prezentuje zarówno sposób podejścia do tematu, jak i zakresu przestrzenno-czasowego analizy. W sposób wyraźny ukierunkowuje ono badanie na dynamikę i zróżnicowanie przebiegu rezyliencji, a nie jedynie na jej statyczny pomiar. Pytanie badawcze oraz cel empiryczny znajdują odzwierciedlenie w hipotezach badawczych pracy. W przypadku tych ostatnich, Autorka ponownie wskazuje hipotezę główną oraz dwie hipotezy pomocnicze. W przypadku drugiej hipotezy pomocniczej należy wskazać, że w obecnym brzmieniu nie ma ona w pełni poprawnej struktury hipotezy badawczej, ponieważ ma charakter opisowy i nie formułuje jednoznacznej, empirycznie weryfikowalnej relacji pomiędzy badanymi kategoriami. W tym ujęciu należy wskazać alternatywę tejże hipotezy pomocniczej, która pozwoliłaby na wskazanie empirycznych zależności analizowanych w rozprawie doktorskiej.

Należy stwierdzić, że Doktorantka podjęła ważny problem badawczy z punktu widzenia toczącej się dyskusji naukowej w sferze rozwoju miast oraz budowania ich kapitału, w zakresie rezyliencji oraz budowania zaplecza dla dalszego pogłębiania i rozwoju cech miast inteligentnych. Zaprezentowane podejście wykazuje również możliwości do praktycznego wykorzystania danych do oceny poziomu budowy rezylientnych, inteligentnych miast z zachowaniem istniejących wytycznych w prawie Unii Europejskiej.

3. Ocena samodzielności prowadzenia wywodu naukowego

Recenzowana rozprawa doktorska pokazuje, że Pani mgr Alicja Kozak posiada wysoką kulturę prowadzenia samodzielnego wywodu naukowego. W konsekwencji samodzielność prowadzenia wywodu naukowego w ocenianej rozprawie doktorskiej należy ocenić bardzo wysoko. Widoczna jest ona zarówno na etapie formułowania koncepcji badawczej, jak i w sposobie realizacji badań teoretycznych, metodycznych oraz empirycznych. Autorka wykazuje dojrzałość naukową w konstruowaniu kolejnych etapów postępowania badawczego, które są ze sobą logicznie powiązane i konsekwentnie podporządkowane realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych pracy.

W obszarze teoretyczno-poznawczym samodzielność przejawia się w zdolności do syntetyzowania rozproszonego dorobku literatury oraz w wyprowadzaniu z niego własnych ram interpretacyjnych, dostosowanych do specyfiki podejmowanego problemu ekonomicznego. Autorka wprowadza również własny schemat analitycznych, wykorzystując go jako punkt odniesienia dla dalszych rozważań, metodologicznych i empirycznych.

Na szczególną uwagę zasługuje samodzielność w obszarze metodycznym, wyrażająca się w projektowaniu procedury badawczej, jako spójnego i uporządkowanego ciągu kroków. Autorka w pełni świadomie operuje dostępnymi narzędziami badawczymi, dostosowując je do postawionych celów oraz hipotez, a jednocześnie potrafi uzasadnić ich ograniczenia oraz zakres stosowalności. Taka postawa wskazuje na zdolność refleksyjnego i odpowiedzialnego prowadzenia badań naukowych.

Część empiryczna potwierdza umiejętność samodzielnej realizacji złożonych analiz porównawczych oraz krytycznej interpretacji uzyskanych rezultatów. Autorka nie ogranicza się do prezentacji wyników, lecz nadaje im sens analityczny poprzez odniesienie do szerszego kontekstu badawczego. Całość pracy świadczy o wysokiej sprawności w samodzielnym prowadzeniu badań naukowych i formułowaniu wniosków o charakterze poznawczym. W przypadku tej części widoczne jest zaburzenie spójności wywodu, jednak nie wpływa ono znacząco na ocenę samodzielności jego kreowania.

4. Ocena oryginalności rozwiązania problemu naukowego

W świetle merytorycznych wymogów określonych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. 2018 poz. 1668 z późniejszymi zmianami), należy stwierdzić, że przedłożona rozprawa doktorska stanowi oryginalne rozwiązanie problemu naukowego, wpisującego się w dyscyplinę ekonomia i finanse. Oryginalność pracy przejawia się przede wszystkim w wyborze i sposobie ujęcia problematyki ekonomicznej rezyliencji miejskiej w odniesieniu do miast inteligentnych, analizowanej w perspektywie procesowej oraz długookresowej. Autorka trafnie identyfikuje lukę badawczą polegającą na dominacji statycznych, jednowymiarowych ujęć rezyliencji w dotychczasowych badaniach oraz na braku analiz rekonstruujących jej przebieg w czasie. Zaproponowane rozwiązanie polega na odejściu od prostego porównywania poziomów wskaźników na rzecz analizy sekwencji reakcji i zmian strukturalnych gospodarek miejskich.

Na szczególną uwagę zasługuje autorska koncepcja ujęcia diagnostycznego ekonomicznej rezyliencji miejskiej, oparta na logice warstwowej oraz fazowej. Autorka nie tworzy narzędzi w sposób całkowicie abstrakcyjny, lecz twórczo wykorzystuje istniejące rozwiązania analityczne, poddając je krytycznej selekcji, modyfikacji i integracji. Takie podejście świadczy o oryginalności metodologicznej polegającej na adaptacji i rekontekstualizacji znanych narzędzi do specyfiki miast inteligentnych Unii Europejskiej. Włączenie do analizy kapitałów niematerialnych oraz warstwy cyfrowej, jako trwałego kontekstu interpretacyjnego, a nie wyłącznie uzupełnienia analizy ekonomicznej, stanowi istotny element poznawczy rozprawy.

Uzyskane wyniki empiryczne, w tym identyfikacja zróżnicowanych trajektorii oraz modeli typologicznych przebiegu ekonomicznej rezyliencji miejskiej, posiadają wyraźny walor naukowy i aplikacyjny. Mogą one stanowić punkt wyjścia do dalszych badań porównawczych, zarówno w skali europejskiej, jak i międzynarodowej, oraz inspirować analizy w obszarze polityki miejskiej i rozwoju terytorialnego. Choć zasadniczy wkład rozprawy lokuje się w dyscyplinie ekonomia i finanse, jej rezultaty mają potencjał interdyscyplinarny i mogą być wykorzystywane również w badaniach z zakresu ekonomiki miejskiej, studiów regionalnych oraz nauk o politykach publicznych. Podsumowując, praca stanowi oryginalny i wartościowy wkład do badań nad funkcjonowaniem gospodarek miejskich w warunkach narastającej niepewności i złożoności procesów rozwojowych.

5. Ocena formalnej i językowej strony rozprawy doktorskiej

Rozprawa doktorska w części formalnej i językowej została przygotowana poprawnie. Pojawiają się pewne uchybienia, wpływające na czytelność pracy, jednak nie mają one znaczącego wpływu na kontekst merytoryczny rozprawy doktorskiej. Oczywiście praca poprzez swoją objętość stanowi większe pole dla pojawiania się uchybień. W tym kontekście należy wskazać, że Doktorantka w odniesieniu do spisu treści i budowy pracy w rozdziale pierwszym nie dostosowała układu numeracji do wcześniejszej logiki, odpowiadającej faktycznemu podziałowi rozprawy. W podrozdziale 1.3 występują, podrozdziały 1.2.3. oraz 1.2.4., co wydaje się błędem formalnym, ponieważ numeracja powinna wyglądać w sposób następujący: 1.3.1. i 1.3.2. Problem ten powtarza się również w nagłówkach podrozdziałów w treści pracy. W przypadku podrozdziału 2.3.1. warto byłoby rozwinąć jego tytuł i pominąć stwierdzenie tam występujące, jako istotę brzmienia tytułu.

Formatowanie tekstu w zakresie wcięć akapitowych pozwoliłoby podnieść czytelność tekstu. Podobnie Doktorantka w całej pracy wykorzystuje niejednolite style: nadmierne użycie pogrubień, kursywy, czy podkreślenia jednocześnie, prowadzące do obniżania przejrzystości tekstu, a w konsekwencji utrudnienia lektury rozprawy. Maniera ta przeniesiona zostaje również do spisu treści, co zidentyfikować można w rozdziale drugim spisu. Do tego rodzaju uwag, należy również dołączyć nadmierne stosowanie wtrąceń z wykorzystaniem myślników, co nie ułatwia lektury tekstu.

Mając na uwadze przywoływany spis treści w poszczególnych elementach, tytułach i podtytułach rozdziałów Autorka powinna unikać wykorzystywania skrótów. Te ostatnie powinny być przywołane we wstępie lub przy pierwszym wystąpieniu w tekście, co pozwoliłoby uniknąć powieleń tych odniesień wielokrotnie. W niektórych częściach tekstu, w szczególności przypisach, widoczne są powtórzenia tekstu, które zaburzają zapoznawanie się z nim. Podobny charakter mają pojawiające się wyliczenia numerowane, które nie wykorzystują poprzedzającego tekstu, jako wprowadzenia do ich treści, co prawdopodobnie wynika z pominięcia właściwego znaku interpunkcyjnego (s.: 66, 193, 213). W tekście rozprawy występują zdania wielokrotnie złożone, obejmujące kilka wątków jednocześnie, co obniża klarowność przywoływanego wywodu (np. s.: 24-27, s. 30-33). W teście pojawiają się również nieliczne literówki oraz zbędne znaki spacji, które uznać należy za błędy redakcyjne (np. s.: 11, 116, 137, 147, 173). Pojawiają się też fragmenty o niespójnym formatowaniu

tekstu (np. s. 67, 76, 105). Praca obarczona jest niejednolitością wykorzystywanych tiretów. W przypadku rozdziału trzeciego, wskazane byłoby przeniesienie arkusza kwalifikowalności do załącznika, co pozwoliłoby na lepsze ustrukturyzowanie rozprawy, tym bardziej, że element ten został szczegółowo opisany przez Doktorantkę.

Jako błąd formalny można również uznać deskryptywny charakter hipoteza H2 (s. 10-11). Brak relacyjnego charakteru tej hipotezy osłabia jej status jako hipotezy empirycznej i zbliża ją raczej do założenia badawczego.

Nie w całej rozprawie używa się jednoznacznego języka ekonomicznego, ponieważ część tekstu odsyła do stymulant i destymulant, gdy w innych częściach tekstu mówiąc o normalizacji, wykorzystywane są opisy wskaźników „o kierunku odwrotnym, tj. im mniej, tym lepiej". W przypadku decyzji o wykorzystaniu zbioru i spisu równań w tekście rozprawy, powinno być to powiązane z objaśnieniami występujących w poszczególnych równaniach. Podniosłoby to w znaczący sposób czytelność pracy i rozumienie poszczególnych miar stosowanych w procesie analitycznym.

W odniesieniu do wykorzystywanej bibliografii na uwagę zasługuje czytelny podział na literaturę, akty prawne i dokumenty instytucjonalne oraz netografię (s. 338-372). W przypadku tej ostatniej brakuje daty dostępu do materiałów wskazanych w wykazie. W przypadku OECD literatura pomija systematyzację tych zbiorów bibliograficznych pod względem dat ich powstania. Podobnie dwukrotnie w spisie pojawia się przywołanie „Eurostat. (2025)" – pozycja 72 i 73. Pozycje od 38 do 47 nie zostały posortowane zgodnie z linią czasu. Przypisy odnoszące się do dokumentów Komisji Europejskiej w odwołaniu do daty posiadają wyróżnik literowy, który z uwagi na pojedyncze wystąpienia jest zbędny. W przypadku przywołań w tekście, menadżer bibliografii nie uwzględnił daty wydania „(Dudek-Mańkowska et al., b.d. s. 153)", mimo, że w innych miejscach, dla tejże publikacji, data ta została uzupełniona. W przypadku menadżera bibliografii należy we właściwy sposób zarządzać jego sugestiami, ponieważ przywołanie „IMF et al. s. 29" w przypadku instytucji międzynarodowych jest metodologicznie niedopuszczalne. Należy podkreślić, że przywołana w rozprawie Karta Ateńska z 1933 roku nie znalazła swojego miejsca w spisie bibliograficznym. W rozprawie pojawia się wiele odwołań do stwierdzeń różnych autorów, jednak pomijane są przywołania oryginalnych dzieł tychże twórców, np.: „Potwierdza to Billert, stwierdzając, iż «w mieście poprzemysłowym zachodzą wielopoziomowe procesy przemian, dążące nie do wypracowania nowego modelu, lecz

do inicjacji procesów adaptacji i restrukturyzacji (rewaloryzacji) przestrzeni miasta» (Kozak, 2022, s. 21)" (s. 24).

Mając na uwadze tworzone tabele, niektóre z nich mogłyby stanowić spójny zbiór prezentowanych informacji. Szczególnie można odnieść się do tabel 5-8, które mogłyby zostać połączone tworząc jedno zwarte opracowanie dotyczące porównania miasta inteligentnego i odpornego. W przypadku tabeli 36 (rozdział 4.2.1), część opisu jej zawartości znajduje swoje odzwierciedlenie dopiero w kolejnej części rozprawy tj. 4.2.2., co zakłóca spójność opisu procedury tam wskazanej. Podobnie załącznik E1 w udostępnionej formule jest mało czytelny, ponieważ jego wymiary w szczególności w zakresie szerokości arkusza nie pozwalają na docenienie jego wartości naukowej.

Wskazane uchybienia mają charakter korekcyjny i porządkujący, a nie fundamentalny. Ich usunięcie wymaga przede wszystkim redakcyjnego dopracowania tekstu rozprawy. Przed ewentualną publikacją w całości, bądź w formie artykułów naukowych, rozprawa wymaga poprawy w celu podniesienia jakości prezentowanych treści oraz ich czytelności.

6. Uwagi polemiczne dotyczące rozprawy doktorskiej oraz pytania związane z zagadnieniami pracy

Problematyka ekonomicznej rezyliencji miast inteligentnych podjęta w rozprawie została osadzona w szerokim i aktualnym kontekście teoretycznym, obejmującym kluczowe zagadnienia rozwoju społeczno-gospodarczego. Uwzględniono również wpływ niepewności otoczenia na funkcjonowanie miast, wynikający z oddziaływania czynników o zróżnicowanym charakterze oraz zasięgu. Rozpiętość wykorzystanej literatury oraz wielowątkowość rozważań świadczą o dużej erudycji Autorki i dobrej orientacji w aktualnym dyskursie naukowym. Jednocześnie należy podkreślić, że tak szerokie tło teoretyczne prowadzi miejscami do nadmiaru opisowości, który nie zawsze znajduje bezpośrednie domknięcie analityczne w postaci jednoznacznych rozstrzygnięć przyjętych na potrzeby dalszych etapów badań. Dotyczy to w szczególności sposobu konceptualizacji kluczowych kategorii, takich jak rezyliencja miejska, ekonomiczna rezyliencja miejska oraz miasto inteligentne. Prezentowane są one w wielu ujęciach, lecz nie zawsze kończą się precyzyjnym wskazaniem, które z nich stanowi punkt odniesienia dla części empirycznej. Wynika

to również z częstych odwołań dokonywanych przez Autorkę do już opisanych, bądź zaplanowanych do opisania zagadnień. W konsekwencji czytelnik może odnieść wrażenie, że bogactwo perspektyw teoretycznych i występujących odesłań niekiedy ogranicza klarowność wyborów analitycznych Autorki. To z kolei rodzi pytania dotyczące relacji pomiędzy warstwą teoretyczno-koncepcyjną a przyjętymi rozwiązaniami metodologicznymi oraz empirycznymi, co uzasadnia sformułowanie dalszych uwag polemicznych i pytań badawczych odnoszących się do spójności i konsekwencji przyjętych założeń.

Prezentowane przez Autorkę podejście odnosi się do nowego urbanizmu, jednak na kanwie przywołanej w rozprawie Karty Ateńskiej z roku 1933 warte byłoby wskazanie jak środowisko urbanistów odniosło się do nowych uwarunkowań w Nowej Karcie Ateńskiej 1998/2003. W konsekwencji możliwe jest sformułowanie pytania do Doktorantki: W jaki sposób oraz czy Nowa Karta Ateńska 1998/2003 stanowiła podbudowę do kreowania nowego urbanizmu i które z jej ustaleń wpisują się w założenia nowego urbanizmu zarówno w wąskim, jak i szerokim ujęciu oraz jak założenia Nowej Karty Ateńskiej realizowane są w kolejnych koncepcjach naukowych powiązanych z rozwojem miast? Jest to szczególnie ważne z uwagi na europejski kontekst Nowej Karty Ateńskiej.

W rozdziale drugim rozprawy pojawiają się odwołania do kategorii lokalnej i krajowej polityki miejskiej, osadzonych w szerszym kontekście uwarunkowań rozwoju miast, w tym m.in. rynku mieszkaniowego. Takie ujęcie wskazuje na próbę uchwycenia wielopoziomowych mechanizmów oddziaływania polityk publicznych na funkcjonowanie miast, jednak rodzi również pewne wątpliwości terminologiczne. W szczególności pojawia się pytanie, w jaki sposób Doktorantka rozumie i rozróżnia dwa pojęcia, to jest: „politykę miejską" oraz „polityki miasta" (pomimo stosowania pierwszego), które w literaturze przedmiotu bywają stosowane zamiennie, lecz niekoniecznie są tożsame znaczeniowo. Brak jednoznacznego doprecyzowania tych kategorii może utrudniać interpretację prowadzonych rozważań, zwłaszcza w odniesieniu do wskazywanych uwarunkowań instytucjonalnych i regulacyjnych. W konsekwencji pojawia się pytanie uzupełniające dotyczące tego, w jaki konkretnie kontekst pojęciowy wpisuje się Autorka w rozważaniach prezentowanych w rozprawie doktorskiej?

Mając na uwadze założenia procesu doboru miast europejskich do próby badawczej, należy zastanowić się w jaki sposób zaproponowane podejście może być

stosowane również w jednostkach spoza dwóch analizowanych rankingów oraz w przypadku, gdy Functional Urban Area (FUA) nie pokrywa się z Nomenclature of Territorial Units for Statistics 3 (NUTS 3). Które ze wskazanych elementów Doktorantka wskazuje, jako możliwe do uzyskania w warunkach nie tylko stolic, czy miast drugiego rzędu, w taki sposób by móc prowadzić porównywalne badania na niższych poziomach odniesień niż tylko w kontekście europejskim?

Mając na uwadze opisywane kryzysy występujące w kontekście globalnym oraz analizowane wskaźniki, czy Doktorantka zauważa zbieżność ich wpływu na badane miasta w odniesieniu do bliskości przestrzennej poszczególnych jednostek np. od konfliktu zbrojnego w Ukrainie? Ukierunkowanie pytania wynika z faktu, że w opisie danych dotyczących charakterystyki pięciu europejskich miast, jedynie w odniesieniu do rynku pracy Hamburga wprost pojawiło się odniesienie do konfliktu zbrojnego. Rozszerzenie kontekstu pytania odnosi się również do zakłóceń, które pojawiają się w przestrzeni globalnej również poza ramami czasowymi zawartymi w tytule rozprawy, to jest konfliktu zbrojnego i blokady cieśniny Ormuz.

Jednym z pytań nasuwającym się w trakcie lektury ostatniego rozdziału jest możliwość zastąpienia indeksu LOSI przez inną miarę pozwalającą na pomiar dojrzałości cyfrowej samorządów, tym samym na uniezależnienie się od gotowych miar? Potencjalnie wskaźniki takie pozwoliłyby na ocenę dostępności i funkcjonalności bez uszczerbku dla liczby ocenianych jednostek, jak również mogłyby być wykorzystywane poza zbiorem analizowanych miast. Konsekwencją zastępowalności wskaźnika byłoby lepsza możliwość interpretacyjna w podsumowaniu rozprawy.

7. Konkluzja i wniosek końcowy

Poddając rozprawę ocenie kompleksowej, stwierdzam, że Doktorantka wykazała się dobrą ogólną wiedzą teoretyczną w dyscyplinie ekonomia i finanse. Przeprowadzone badania dowodzą, iż Autorka posiada umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowo-badawczej, a zaproponowany sposób rozwiązania problemu badawczego cechuje się oryginalnością i stwarza możliwości prowadzenia dalszych badań o zróżnicowanym stopniu zaawansowania.
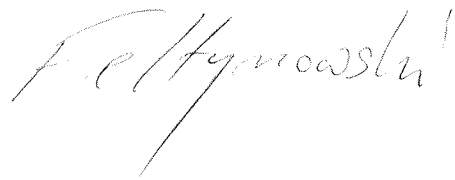
Reasumując, pomimo zgłoszonych uwag o charakterze polemicznym, rozprawa doktorska mgr Alicji Kozak pt. „Ekonomiczna rezyliencja miast inteligentnych w latach 2018–2024 na przykładach wybranych miast Unii Europejskiej", napisana pod kierunkiem prof. dr hab. Bogusławy Drelich-Skulskiej, spełnia ustawowe wymogi stawiane pracom doktorskim. W związku z powyższym wnioskuję o dopuszczenie Autorki do dalszych etapów postępowania o nadanie stopnia naukowego doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse.